

Wtorek, 17 czerwca 2008 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

Wpływ polityki spójności na integrację najbardziej zagrożonych społeczności i grup

P6_TA(2008)0288

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie wpływu polityki spójności na integrację najbardziej zagrożonych społeczności i grup (2007/2191(INI))

(2009/C 286 E/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 87 ust. 3, art. 137 oraz 158 traktatu WE,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 lipca 2005 r. zatytułowany „Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: strategiczne wytyczne Wspólnoty na lata 2007-2013” (COM(2005)0299),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 lutego 2005 r. w sprawie Agendy Społecznej (COM(2005)0033)
- uwzględniając decyzję Rady 2006/702/WE z dnia 6 października 2006 r. w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 maja 2005 r. zatytułowany „Trzecie sprawozdanie okresowe na temat spójności: w kierunku nowego partnerstwa na rzecz wzrostu, zatrudnienia i spójności” (COM(2005)0192),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 czerwca 2006 r. zatytułowany „Strategia na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia a reforma europejskiej polityki spójności: czwarte sprawozdanie okresowe na temat spójności” (COM(2006)0281),

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 25.⁽²⁾ Dz.U. L 291 z 21.10.2006, str. 11.

Wtorek, 17 czerwca 2008 r.

- uwzględniając agendę terytorialną UE, kartę lipską na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich oraz pierwszy program działania na rzecz wdrożenia agendy terytorialnej Unii Europejskiej,
 - uwzględniając przygotowanie przez Komisję zielonej księgi w sprawie spójności terytorialnej,
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Sieci Obserwacyjnej Planowania Przestrzennego (ESPO) zatytułowane „Kierunki rozwoju terytorialnego. Scenariusze terytorialne dla Europy” i sprawozdanie Parlamentu Europejskiego zatytułowane „Spójność a dysproporcje regionalne: strategia na przyszłość”,
 - uwzględniając art. 3, 13 i 141 traktatu WE, zobowiązujące państwa członkowskie do zapewnienia równych szans wszystkim obywatelom,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie europejskiej strategii w sprawie Romów ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A6-0212/2008),
- A. mając na uwadze, że jednym z celów Wspólnoty zgodnie z art. 158 traktatu WE jest promowanie harmonijnego rozwoju gospodarczego i społecznego na całym obszarze Wspólnoty oraz zmniejszanie dysproporcji społeczno-ekonomicznych między poszczególnymi regionami,
- B. mając na uwadze, że mogą powstać różnice w ramach regionów oraz między regionami,
- C. mając na uwadze, że podstawowym celem polityki spójności pozostaje niwelowanie różnic społecznych, gospodarczych i terytorialnych między lepiej prosperującymi regionami a regionami najbardziej słabymi; mając na uwadze, że w związku z tym nie należy zawężyć zakresu tej polityki do wspierania celów innych strategii, jako że mogłoby to przeszkodzić w osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej,
- D. mając na uwadze, że do tej pory polityka spójności skutecznie przyczynia się do pomocy najbardziej słabym regionom w zmniejszaniu różnic w zakresie rozwoju społeczno-ekonomicznego,
- E. mając na uwadze, że całe kraje nadal stoją przed poważnymi wyzwaniami w zakresie rozwoju, a szanse, aby w przeciągu lat 2007-2013 doszło do konwergencji, są niewielkie,
- F. mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich wzrost gospodarczy skupia się wokół stolic i dużych ośrodków miejskich, co sprawia, że rozwój społeczno-ekonomiczny pozostałych obszarów, takich jak obszary wiejskie, peryferyjne, wyspiarskie i górskie, nie postępuje w równym stopniu, a podatność na zagrożenia społeczności i grup na tych obszarach wzrasta,
- G. mając na uwadze, że Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wymienia spójność terytorialną jako jeden z celów UE i przewiduje, że dziedzina ta leży w zakresie wspólnych kompetencji Unii i państw członkowskich,
- H. mając na uwadze, że pojęcie „najbardziej zagrożonych społeczności” jest bardzo szerokie i brak jest jasnych kryteriów jego zdefiniowania,
- I. mając na uwadze, że wiele obszarów wciąż cierpi z powodu szkodliwych skutków odległego położenia, niedogodności związanych z warunkami geograficznymi i braku niezbędnej infrastruktury, która zapewniłaby rzeczywiste możliwości rozwoju w celu dorównania przeciętnemu poziomowi rozwoju w UE,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0035.

Wtorek, 17 czerwca 2008 r.

- J. mając na uwadze, że poprawa infrastruktury transportowej przyczyni się do zwiększenia dostępności odległych regionów i zmniejszenia wykluczenia społeczności i grup mieszkających na tych obszarach, a także mając na uwadze, że poprawa sytuacji w zakresie usług użyteczności publicznej, szczególnie edukacji, sprawi, że najbardziej zagrożonym grupom i społecznościom poprawią się warunki do życia,
- K. mając na uwadze, że najbiedniejsze kraje i regiony nie dysponują środkami finansowymi koniecznymi do zapewnienia wkładu własnego do finansowania wspólnotowego, o które mają prawo się ubiegać, a ponadto często odnotowują braki administracyjne i kadrowe, co utrudnia odpowiednie wykorzystanie przyznanego finansowania,
- L. mając na uwadze, że ze względu na znaczący wpływ terytorialny polityka rozwoju obszarów wiejskich powinna być lepiej skoordynowana z polityką regionalną w celu wzmocnienia efektu synergii i komplementarności tych dziedzin polityki, a także należy rozważyć zalety i wady reintegracji tych obszarów polityki,
- M. mając na uwadze brak dostępnych i porównywalnych mikroregionalnych danych statystycznych dotyczących tych regionów UE, w których żyją najbardziej zagrożone społeczności i grupy,
- N. mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie mają w znacznej mierze charakter terytorialny,
- O. mając na uwadze, że większość najbiedniejszych obszarów na szczeblu mikroregionów stoi w obliczu złożonych, wielowymiarowych problemów związanych z ich peryferyjnym położeniem, ograniczoną dostępnością, brakiem podstawowej infrastruktury, zacofaniem społeczno-ekonomicznym, tendencją do deindustrializacji, niskim poziomem edukacji i szkoleń, brakiem zaplecza administracyjnego, wysokim poziomem bezrobocia, pogarszającymi się warunkami mieszkaniowymi i warunkami życia, trudnym dostępem do usług użyteczności publicznej, brakiem warunków postępu i rozwoju technologicznego oraz ogromną liczbą ludności należącej do mniejszości i grup najbardziej zagrożonych,
- P. mając na uwadze, że polityka spójności wymaga budżetu mogącego sprostać jej celom oraz skutecznych instrumentów umożliwiających regionom przewyżczenie nierówności rozwojowych i sprostanie terytorialnym wyzwaniom, takim jak przemiany demograficzne, skupienie ludności w ośrodkach miejskich, migracje, globalizacja, zmiany klimatyczne i dostawy energii;
1. podkreśla, że koncentracja terytorialna społeczności i grup najbardziej zagrożonych oraz wykluczenie społeczne ludności żyjącej w najsłabiej rozwiniętych regionach stanowi coraz większe wyzwanie dla spójności w UE; podkreśla ponadto, że zjawisko to występuje nie tylko na poziomie międzyregionalnym na niedostatecznie rozwiniętych obszarach, lecz również w znacznym stopniu na poziomie wewnątrzregionalnym zarówno na obszarach rozwijających się, jak i na obszarach rozwiniętych, oraz że wymaga ono szczególnej uwagi, ponieważ najbardziej zagrożone społeczności i grupy są często niezauważalne na tle bardziej ogólnego, korzystnego obrazu,
 2. wzywa państwa członkowskie do określenia kryteriów definiowania społeczności i grup najbardziej zagrożonych, aby lepiej zidentyfikować stojące przed nimi problemy i ułatwić prowadzenie ukierunkowanych i systematycznych działań;
 3. uważa, że aspekt terytorialny wykluczenia społecznego należy poruszać w kontekście polityki spójności terytorialnej;
 4. podkreśla w związku z tym, że indywidualne działania nie wystarczą, by sprostać terytorialnym problemom wykluczenia społecznego i dlatego zaleca, by państwa członkowskie stosowały kompleksową strategię rozwoju terytorialnego, realizując politykę wyrównywania, wprowadzając w życie międzysektorowe zintegrowane podejście oraz skupiając się na potencjale wszystkich obszarów UE;
 5. zwraca uwagę na konieczność przyjęcia zintegrowanego podejścia, by zaradzić niedostatkom w zakresie równości szans oraz potencjalnego nagromadzenia konfliktów społecznych na obszarach niedostatecznie rozwiniętych;
 6. w związku z tym zwraca uwagę, że grupy szczególnie podatne na zagrożenia mogą występować we wszystkich regionach, nawet w tych bogatszych, oraz że podejście zintegrowane powinno uwzględniać takie grupy;

Wtorek, 17 czerwca 2008 r.

7. zauważa, że zjawiska takie jak pauperyzacja i wykluczenie nie dotyczą wyłącznie stref miejskich, lecz dotyczą także obszarów wiejskich, chociaż mogą przyjmować specyficzne formy, przede wszystkim dlatego, że w środowisku wiejskim oprócz wykluczenia społecznego występuje również wykluczenie terytorialne oraz że zjawiska te dotyczą wszystkich grup społecznych żyjących na obszarach wyłączonych z rozwoju gospodarczego;

8. podkreśla, że ważne jest, aby w ramach zintegrowanego podejścia priorytetowo potraktować rozwój zdrowego środowiska na poziomie Wspólnoty, państw członkowskich i regionów w celu osiągnięcia celów polityki spójności, takich jak walka z ubóstwem, dobre zdrowie obywateli i lepsza jakość życia we wszystkich regionach, które to elementy są kluczowe dla długoterminowego rozwoju oraz spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej w UE;

9. podkreśla znaczenie zaangażowania władz regionalnych i lokalnych, jak również partnerów gospodarczych i społecznych oraz właściwych organizacji pozarządowych w planowanie i wdrażanie zintegrowanych strategii rozwoju oraz wagę wspierania inicjatyw oddolnych;

10. wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozdzielania funduszy między rozwinięte miasta a terytoria odizolowane, w tym obszary wiejskie, w sposób uwzględniający ich szczególne potrzeby oraz do ustanowienia specjalnie dostosowanych długoterminowych programów dla konkretnych szczególnie zagrożonych grup i społeczności przy udziale władz lokalnych, właściwych partnerów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli odpowiednich grup społecznych w procesie decyzyjnym i wdrażaniu takich programów, aby jak najlepiej odpowiedzieć na ich potrzeby i opracować rzeczywiste rozwiązania problemu wykluczenia i wynikających z niego konsekwencji;

11. wzywa do kontynuacji działań przynoszących dochód na obszarach wiejskich, co zakłada zwrócenie szczególnej uwagi na gospodarstwa typu rodzinnego, a także na małe i średnie gospodarstwa rolne, szczególnie poprzez przegląd WPR, tak by stała się ona bardziej sprawiedliwa, lecz również przegląd nierolniczej działalności przedsiębiorców dostarczających towary i usługi niezbędne dla utrzymania ludności i przyjęcia nowych mieszkańców;

12. podkreśla znaczenie rolniczej i pozarolniczej działalności gospodarczej (takiej jak przetwarzanie i bezpośrednia sprzedaż produktów rolnych, turystyka, usługi, małe i średnie przedsiębiorstwa) na obszarach wiejskich dla zatrudnienia oraz zapobieżenia ubóstwu i opuszczaniu wsi; apeluje wobec tego o poprawę możliwości szkolenia zawodowego na obszarach wiejskich w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorstw;

13. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o większe wykorzystanie efektu synergii i komplementarności różnych dostępnych instrumentów finansowania, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz na rzecz Integracji, program działań wspólnotowych na rzecz zdrowia publicznego i Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w celu zwiększenia ich wartości dodanej;

14. wzywa Komisję do przedstawienia w ramach nadchodzących przygotowań zielonej księgi w sprawie spójności terytorialnej celu i jasnej definicji spójności terytorialnej, kryteriów jej określania, narzędzi oraz dostępnych środków służących osiągnięciu celów w dziedzinie polityki terytorialnej;

15. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania mikroregionalnych danych statystycznych, uwzględniając w szczególności wskaźniki społeczne takie jak na przykład wskaźnik rozwoju społecznego określony przez ONZ, w celu podjęcia kroków odpowiednich do sytuacji na obszarach, na których zamieszkują najbardziej zagrożone społeczności i grupy, oraz problemów, przed którymi stoją;

16. w związku z tym wzywa Komisję do uważnego przeanalizowania zakresu, w jakim nowe ilościowe wskaźniki rozwojowe, oprócz PKB na mieszkańca, np. wskaźniki społeczne, powinny być również wykorzystywane przy identyfikowaniu najbardziej zagrożonych społeczności i grup oraz miejsc ich występowania, określaniu nierówności między regionami i w ramach regionów, ocenianiu wdrażania i skuteczności polityk oraz jako wytyczne w planowaniu przestrzennym w miastach i na wsi;

Wtorek, 17 czerwca 2008 r.

17. wzywa Komisję, aby w ramach zielonej księgi w sprawie spójności terytorialnej zbadała, czy poziom NUTS 4 jest odpowiedni do prowadzenia zróżnicowanej polityki w celu osiągnięcia celu spójności terytorialnej;
18. podkreśla konieczność zajęcia się tendencjami demograficznymi takimi jak postępująca koncentracja ludności w miastach i masowe opuszczanie obszarów wiejskich oraz ich konsekwencjami terytorialnymi; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do opracowania strategii rewitalizacji zagrożonych obszarów poprzez rozwój infrastruktury, stymulowanie prawdziwych możliwości rozwojowych zgodnie z ich konkretnym potencjałem, utrzymywanie usług użyteczności publicznej poprzez zwiększenie lokalnego potencjału administracyjnego i decentralizację sektora publicznego, stworzenie możliwości zatrudnienia i szkoleń, poprawę warunków mieszkaniowych i warunków życia oraz zwiększanie atrakcyjności tych obszarów dla inwestorów; uważa, że miasta potrzebują jednocześnie wsparcia dla ich wysiłków na rzecz rozwiązania problemów miejskich;
19. uważa, że chociaż w przeszłości opuszczanie obszarów wiejskich mogło odgrywać rolę „zaworu bezpieczeństwa” w przypadku rolników wykluczonych z ich pierwotnej działalności, dziś już się to nie zdarza, gdyż bezrobocie dotyka coraz częściej osób niewykwalifikowanych i dlatego zakłady przemysłowe powstałe na obszarach wiejskich stanowią jedną z pierwszych ofiar restrukturyzacji i delokalizacji, skutkując ograniczeniem zakresu działalności wielokierunkowej, na którą drobni rolnicy przechodzący trudności mogli kiedyś liczyć, aby uzupełnić swój dochód z rolnictwa, co przyspiesza w ten sposób ich pauperyzację;
20. podkreśla, że należy nie tylko dalej prowadzić polityki strukturalne po 2013 r., ale także wykorzystać przegląd budżetu jako szansę na udostępnienie koniecznych środków w celu zagwarantowania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej obszarów UE w przyszłości;
21. zaleca, aby działania polityczne podejmowane w celu walki z wykluczeniem społecznym oraz aktywizacji najbardziej zagrożonych społeczności i grup zawierały element dobrowolności;
22. wzywa Komisję do przedstawienia specjalnego wniosku ukierunkowanego na zajęcie się w realistyczny i konkretny sposób problemami, przed jakimi stoją najbardziej zagrożone społeczności i grupy, w tym wykluczeniem społecznym;
23. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.

Spójność polityki na rzecz rozwoju oraz skutków eksploatacji przez UE określonych biologicznych zasobów naturalnych dla rozwoju Afryki Zachodniej

P6_TA(2008)0289

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie spójności polityki na rzecz rozwoju oraz skutków eksploatacji przez UE określonych biologicznych zasobów naturalnych dla rozwoju Afryki Zachodniej (2007/2183(INI))

(2009/C 286 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 178 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- uwzględniając przyjęte w 2005 r. wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w ramach Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji w sprawie europejskiej polityki rozwoju: „Konsensus europejski” ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 46 z 24.2.2006, str. 1.